

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS

**STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 KETVIRTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 22¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO
NR. XIV-462 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO
ĮSTATYMO NR. XII-2470 IV SKYRIAUS PAVADINIMO, 55, 56, 57, 60 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 59¹, 59² STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMO NR. XIV-463 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO PAPILDYMO 362¹ STRAIPSNIU
IR 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-464 PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO
ĮSTATYMO NR. IX-2112 40¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-465
1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 PAPILDYMO
15¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-462 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹, 59² straipsniais įstatymo Nr. XIV-463 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-464 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-465 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektams ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Prašyti Lietuvos Respublikos Seimą svarstyti nurodytus įstatymų projektus skubos tvarka, nes jais siekiama įgyvendinti svarbius visuomenės interesus, susijusius su darbuotojų garantijų užtikrinimu, kovos su nelegaliu ir nedeklaruotu darbu priemonių tobulinimu. Lietuvos Respublikos Seimui 2021 m. birželio 29 d. priėmus Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymą Nr. XIV-462, kuris įsigalios 2022 m. sausio 1 d., buvo įtvirtintas naujos informacinės sistemos, kuriai numatyta skirti 1,3 mln. Eur, sukūrimas. Nurodytų įstatymų projektuose pateiktas modernus techniškai nesudėtingas sprendimas, kuris leis kontroliuojančiosioms institucijoms, statytojui (užsakovui) ar jo įgaliotam rangovui

nesudėtingai patikrinti, ar asmuo statybos sektoriuje dirba skaidriai, ir padės sutaupyti 1,239 mln. Eur. Siekiant sutaupyti valstybės biudžeto lėšų, sumažinti nelegalų darbą, užtikrinti nelegaliai dirbančių asmenų socialinę apsaugą ir sąžiningą verslo konkurenciją, būtina, kad nurodyti įstatymų projektai įsigaliotų 2022 m. sausio 1 d.

3. Įgalioti socialinės apsaugos ir darbo ministrę Moniką Navickienę, o jai negalint dalyvauti – socialinės apsaugos ir darbo viceministrą Vytautą Šilinską atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministrė Pirmininkė

Ingrida Šimonytė

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Monika Navickienė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 KETVIRTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 22¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO NR. XIV-462 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2021 m. d. Nr.
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio
pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo
Nr. XIV-462 nauja redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymą Nr. XIV-462 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 KETVIRTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO,
67 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 22¹, 66¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. Ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti ketvirtojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

**„KETVIRTASIS SKIRSNIS
STATYBOS DALYVIAI, JŲ PAREIGOS IR TEISĖS.
STATYBVIETĖJE ESANČIŲ ASMENŲ IDENTIFIKAVIMAS“.**

2 straipsnis. Įstatymo papildymas 22¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 22¹ straipsniu:

„22¹ straipsnis. Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

1. Statybvietėje statybos darbus atliekantys asmenys, nurodyti Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 15¹ straipsnio 1 dalyje, privalo turėti galiojantį skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą (toliau – Kodas), suformuotą Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 15¹ straipsnyje nustatyta tvarka, arba, jeigu jiems Kodas negali būti suformuotas, privalo turėti Kode užšifruojamus duomenis, nurodytus Valstybinio socialinio

draudimo įstatymo 15¹ straipsnio 8 dalyje, pagrindžiančius dokumentus (toliau – Kode užšifruojamus duomenis pagrindžiantys dokumentai) ir pateikti jį (juos):

1) patikrinimo metu Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 55 straipsnyje nurodytoms institucijoms;

2) statybos patikrinimo metu Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos;

3) prieš patenkant į statybvietę ir pareikalavus statybvietėje statytojui (užsakovui) ar jo vienam įgaliotam rangovui ar jų įgaliotiems asmenims.

2. Statybvietėje gali būti asmenys, kurie:

1) turi Kodą arba, jeigu jiems Kodas negali būti suformuotas, – Kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus, arba

2) statytojo (užsakovo) ar jo vieno įgalioto rangovo nustatyta tvarka užregistravo atvykimo į statybvietę pradžios laiką bei priežastį ir turi statytojo (užsakovo) ar jo vieno įgalioto rangovo nustatytą identifikavimo priemonę.

3. Statytojas (užsakovas) ar jo vienas įgaliotas rangovas nustato kitų statybvietėje esančių asmenų, kurie nėra nurodyti šio straipsnio 1 dalyje, identifikavimo priemonę, prireikus – jos išdavimo tvarką, registruoja šių asmenų buvimo statybvietėje pradžios ir pabaigos laiką bei priežastį.

4. Statytojas (užsakovas) arba jo vienas įgaliotas rangovas privalo užtikrinti, kad statybvietėje visi fiziniai asmenys turėtų Kodus (jeigu jiems Kodas negali būti suformuotas, – Kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus) arba identifikavimo priemonę ir jį (ją) pateiktą šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais atvejais ir tvarka.

5. Statytojas (užsakovas) ar jo įgaliotas rangovas, nevykdantis ar netinkamai vykdamasis šio straipsnio 4 dalyje nustatytas pareigas, atsako šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 66¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 66¹ straipsniu:

„66¹ straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už statybvietėje esančių asmenų identifikavimo reikalavimų nevykdymą

1. Už šio įstatymo 22¹ straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų pažeidimą skiriama bauda nuo 2 000 iki 5 000 eurų juridiniam asmeniui – statytojui (užsakovui) ar jo įgaliotam rangovui.

2. Už tokius pačius veiksmus, padarytus juridinio asmens – statytojo (užsakovo) ar jo įgalioto rangovo, bausto bauda už šio straipsnio 1 dalyje nustatytus pažeidimus, skiriama bauda nuo 5 000 iki 7 000 eurų.“

4 straipsnis. 67 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 67 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„67 straipsnis. Šio įstatymo 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66 ir 66¹ straipsniuose nurodytų pažeidimų taikymo ir nagrinėjimo tvarka

Šio įstatymo 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66 ir 66¹ straipsniuose nurodyti pažeidimai taikomi ir juridinių asmenų padaliniams, taip pat kitoms užsienio organizacijoms ir jų padaliniams; nurodyti pažeidimai tiriami, nagrinėjami, nutarimai skundžiami ir vykdomi tokia pačia tvarka, kaip atitinkamuose Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso straipsniuose nurodyti pažeidimai.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 IV SKYRIAUS PAVADINIMO, 55, 56, 57,
60 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 59¹, 59² STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMO NR. XIV-463 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2021 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹, 59² straipsniais įstatymo Nr. XIV-463 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹, 59² straipsniais įstatymą Nr. XIV-463 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 IV SKYRIAUS PAVADINIMO, 55, 56, 57,
60 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 56¹, 59¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. IV skyriaus pavadinimo pakeitimas

Pakeisti IV skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„IV SKYRIUS

**NELEGALUS DARBAS, NEDEKLARUOTAS DARBAS, NEDEKLARUOTA
SAVARANKIŠKA VEIKLA, UŽSIENIEČIŲ ĮDARBINIMO TVARKOS IR SKAIDRIAI
DIRBANČIO ASMENS IDENTIFIKAVIMO PAŽEIDIMAI“.**

2 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 55 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„55 straipsnis. Institucijos, vykdančios nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo, nedeklaruotos savarankiškos veiklos ir skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kontrolę

Nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo ir nedeklaruotos savarankiškos veiklos prevenciją vykdo, patikrinimus, grindžiamus rizikos vertinimu, ir skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kontrolę atlieka Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba) ir policija, vadovaudamosi jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.“

3 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 56 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) darbo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu saugo šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų dokumentų kopijas ir pateikia jas Valstybinei darbo inspekcijai, Migracijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) ar kitai šio įstatymo 55 straipsnyje nurodytai institucijai jų reikalavimu.“

2. Pakeisti 56 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šio įstatymo 55 straipsnyje nurodyta institucija, nustatiusi, kad darbdavys padarė šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą pažeidimą, neatsižvelgdama į formalią nelegaliai dirbančio ir (ar) nelegalų darbą leidusio dirbti asmens veiklos išraišką:

1) jeigu darbo santykiai nėra pasibaigę, įpareigoja darbdavį sudaryti rašytinę darbo sutartį su nelegaliai dirbusiu asmeniu ir pranešti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinei įstaigai, kad darbo sutartis sudaryta ir darbuotojas priimtas į darbą;

2) įpareigoja darbdavį sumokėti nelegaliai dirbusiam asmeniui sulgtą atlyginimą už darbą, išskyrus atvejį, kai šis atlyginimas buvo sumokėtas;

3) šio įstatymo nustatyta tvarka skiria baudą darbdaviui nuo 868 iki 2 896 eurų už kiekvieną nelegaliai dirbusį asmenį. Tokie patys veiksmai, padaryti darbdavio, jau bausto už šį pažeidimą per pastaruosius 2 metus, užtraukia baudą darbdaviui nuo 2 896 iki 5 792 eurų už kiekvieną nelegaliai dirbusį asmenį.“

3. Pakeisti 56 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šio įstatymo 55 straipsnyje nurodyta institucija, nustatiusi, kad darbdavys padarė šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą pažeidimą, neatsižvelgdama į formalią nelegaliai dirbančio ir (ar) nelegalų darbą leidusio dirbti asmens veiklos išraišką:

1) įpareigoja darbdavį nutraukti darbo santykius su nelegaliai dirbančiu asmeniu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo;

2) įpareigoja darbdavį sumokėti nelegaliai dirbusiam asmeniui sulgtą atlyginimą už darbą, išskyrus atvejį, kai šis atlyginimas jau buvo sumokėtas;

3) įpareigoja darbdavį sumokėti visas šioje dalyje numatytų sumų pervedimo į šalį, į kurią grįžo ar buvo grąžintas trečiosios šalies pilietis, išlaidas ir trečiosios šalies piliečio grąžinimo išlaidas;

4) šio įstatymo nustatyta tvarka skiria baudą darbdaviui nuo 868 iki 2 896 eurų už kiekvieną nelegaliai dirbusį asmenį. Tokie patys veiksmai, padaryti darbdavio, jau bausto už šį pažeidimą per pastaruosius 2 metus, užtraukia baudą darbdaviui nuo 2 896 iki 5 792 eurų už kiekvieną nelegaliai dirbusį asmenį;

5) duomenų teikimo sutartyje nustatytomis sąlygomis ir tvarka perduoda informaciją apie nelegaliai dirbantį ar dirbusį asmenį (vardas, pavardė, asmens kodas (jeigu jo neturi, – gimimo data), nelegalaus darbo pradžios data, darbdavio juridinio asmens pavadinimas ir kodas, juridiniam asmeniui atstovaujančio asmens vardas, pavardė ir asmens kodas (jeigu darbdavys yra fizinis asmuo, – jo vardas ir pavardė, asmens kodas) Migracijos departamentui.“

4. Pakeisti 56 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Jeigu darbdavys, nelegaliai įdarbinęs trečiosios šalies pilietį dirbti tam tikrą darbą, yra subrangovas arba įmonė, atsiuntusi trečiosios šalies pilietį laikinai dirbti (toliau – siunčiančioji užsienio įmonė) į įmonę Lietuvos Respublikoje pagal sudarytą sutartį dėl paslaugų teikimo ar darbų atlikimo (toliau – priimančioji Lietuvos įmonė), rangovas arba priimančioji Lietuvos įmonė yra subsidiariai atsakingi už šio straipsnio 5 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų piniginių įpareigojimų įvykdymą, išskyrus atvejį, kai jie raštu iš subrangovo arba siunčiančiosios užsienio įmonės pareikalavo pateikti trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo dokumentus, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, ir ėmėsi priemonių jų teisingumui patikrinti. Jeigu rangovas ar kiti subrangovai arba priimančioji Lietuvos įmonė žinojo apie tai, kad darbdavys yra nelegaliai įdarbinęs trečiosios šalies pilietį, jie taip pat yra subsidiariai atsakingi už šio straipsnio 5 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų piniginių įpareigojimų įvykdymą. Subsidiarios rangovo ar subrangovų arba priimančiosios Lietuvos įmonės atsakomybės esmė – tiek šio įstatymo 55 straipsnyje nurodyta institucija, tiek nelegaliai dirbęs trečiosios šalies pilietis turi teisę nukreipti savo piniginių reikalavimą į rangovą ar subrangovus per 3 mėnesius nuo tos dienos, kai suėjo jų piniginio reikalavimo darbdaviui terminas, tačiau darbdavys jų piniginio reikalavimo nepatenkino arba patenkino neviseškai. Darbdavys arba siunčiančioji užsienio įmonė ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki trečiosios šalies piliečio darbo Lietuvos Respublikoje pradžios raštu turi informuoti rangovą arba priimančiąją Lietuvos įmonę apie trečiosios šalies piliečio darbo Lietuvos Respublikoje pradžią, nurodydami šio asmens vardą, pavardę ir darbo Lietuvos Respublikoje pradžios datą. Rangovo arba priimančiosios Lietuvos įmonės, gavusių informaciją iš darbdavio arba siunčiančiosios užsienio įmonės apie trečiosios šalies piliečio darbo Lietuvos Respublikoje pradžią, reikalavimu darbdavys arba siunčiančioji užsienio įmonė turi pateikti rangovui arba

priimančiajai Lietuvos įmonei turimus dokumentus, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje. Šio įstatymo 55 straipsnyje nurodyta institucija taip pat skiria rangovui arba priimančiajai Lietuvos įmonei baudą nuo 868 iki 2 896 eurų už kiekvieną nelegaliai dirbusį trečiosios šalies pilietį, išskyrus atvejį, kai rangovas arba priimančioji Lietuvos įmonė raštu iš subrangovo arba siunčiančiosios užsienio įmonės pareikalavo pateikti trečiųjų šalių piliečių įdarbinimo dokumentus, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, ir ėmėsi priemonių jų teisingumui patikrinti. Tokie patys veiksmai, padaryti rangovo arba priimančiosios Lietuvos įmonės, jau baustų už šį pažeidimą per pastaruosius 2 metus, užtraukia rangovui arba priimančiajai Lietuvos įmonei baudą nuo 2 896 iki 5 792 eurų už kiekvieną nelegaliai dirbusį trečiosios šalies pilietį.“

5. Pakeisti 56 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Šio straipsnio 4 dalies 2 punkte, 5 dalies 2 ir 3 punktuose ir 8 dalyje nurodytais atvejais laikoma, kad nelegalaus darbo santykiai tęsiasi 3 mėnesius iki nelegalaus darbo fakto nustatymo dienos, o darbuotojui mokama nelegalaus darbo fakto nustatymo dieną galiojanti Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga. Ši nuostata netaikoma tais atvejais, kai šio įstatymo 55 straipsnyje nurodyta institucija ar darbuotojas įrodo, kad jam mokėtas didesnis darbo užmokestis, arba darbdavys, pripažindamas nelegalų darbą, įrodo, kad nelegalaus darbo laikotarpis buvo trumpesnis.“

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 56¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 56¹ straipsniu:

„56¹ straipsnis. Skaidriai dirbančio asmens identifikavimas

1. Skaidriai dirbančiu asmeniu laikomas skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą, suformuotą Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatyta tvarka, turintis fizinis asmuo, atliekantis darbą pagal darbo sutartį arba vykdamas savarankišką veiklą, kuriam (kuriui) atlikti (vykdyti) pagal specialiuosius įstatymus privaloma turėti galiojantį skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą, arba, jeigu jam skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodas negali būti suformuotas, privaloma turėti skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kode užšifruojamus duomenis, nurodytus Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 15¹ straipsnio 8 dalyje, pagrindžiančius dokumentus (toliau – skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kode užšifruojamus duomenis pagrindžiantys dokumentai).

2. Darbdavys užtikrina, kad jo darbuotojai galiojantį skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą, kurį pagal specialiuosius įstatymus jiems privalu turėti, arba, jeigu jiems skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodas negali būti suformuotas, skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus turėtų darbo vietoje ir (ar) atlikdami darbus ir pateiktų jį šio įstatymo 55 straipsnyje nurodytoms institucijoms

jų patikrinimo metu, darbdavio užsakovams, kuriems atlieka darbdavio pavestus darbus ar teikia paslaugas, taip pat specialiuosiuose įstatymuose nurodytoms kontrolės institucijoms jų patikrinimo metu ir (ar) specialiuosiuose įstatymuose nurodytiems asmenims.

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatyto reikalavimo, kad komandiruotas į Lietuvą Respubliką darbuotojas turėtų galiojantį skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą, arba, jeigu jam skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodas negali būti suformuotas, – skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus, laikymąsi užtikrina įmonė Lietuvoje, kuri priima užsienietį laikinai dirbti ir teikia informaciją įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 62 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. 57 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 57 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) darbo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu nesaugo šio įstatymo 56 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų dokumentų kopijų ir (ar) nepateikia jų Valstybinei darbo inspekcijai, Migracijos departamentui ar kitoms šio įstatymo 55 straipsnyje nurodytoms institucijoms jų reikalavimu;“.

6 straipsnis. Įstatymo papildymas 59¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 59¹ straipsniu:

„59¹ straipsnis. Savarankiškai dirbančiam asmeniui taikomų skaidriai dirbančio asmens identifikavimo reikalavimų pažeidimas

Skaidriai dirbančio asmens identifikavimo reikalavimų pažeidimu laikoma savarankiškai dirbančio asmens veikla, atitinkanti individualios veiklos požymius, kuri vykdoma neturint galiojančio skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodo, arba, jeigu jam skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodas negali būti suformuotas, – skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančių dokumentų, jeigu specialiuosiuose įstatymuose numatyta pareiga jį (juos) turėti, ar jo (jų) nepateikus šio įstatymo 55 straipsnyje nurodytoms institucijoms ar specialiuosiuose įstatymuose nurodytoms kontrolės institucijoms.“

7 straipsnis. 60 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 60 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„60 straipsnis. Baudos skyrimas

1. Šio įstatymo 56 straipsnyje numatytų pažeidimų bylas nagrinėja ir baudas skiria šio įstatymo 55 straipsnyje nurodytos institucijos. Šio įstatymo 57 ir 58 straipsniuose numatytų pažeidimų bylas nagrinėja ir baudas skiria Valstybinė darbo inspekcija. Šie pažeidimai tiriami,

pažeidimų protokolai surašomi ir bylos nagrinėjamos *mutatis mutandis* vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu.

2. Šio įstatymo 55 straipsnyje nurodyta institucija, skirdama šio įstatymo 56, 57 ir 58 straipsniuose numatytą baudą, jos dydį nustato pagal baudos minimumo ir maksimumo vidurkį, atsižvelgdama į tai, ar yra darbdavio – juridinio ar fizinio asmens – atsakomybę lengvinančių ar sunkinančių aplinkybių. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, baudos dydis mažinamas nuo vidurkio iki minimumo, jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, baudos dydis didinamas nuo vidurkio iki maksimalaus dydžio. Kai yra atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, bauda skiriama atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą. Baudos dydžio mažinimas ar didinimas turi būti motyvuotas. Bauda išieškoma į valstybės biudžetą.

3. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad asmuo, padaręs pažeidimą, užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, iki pažeidimo tyrimo pradžios pažeidimą nutraukė, pripažino padaręs pažeidimą, padėjo įgaliotiems pareigūnams atlikti pažeidimo tyrimą, geranoriškai atlygino žalą, taip pat labai sunki juridinio asmens finansinė padėtis.

4. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad asmuo trukdė atlikti pažeidimo tyrimą, slėpė padarytą pažeidimą, tęsė pažeidimą, nepaisydamas šio įstatymo 55 straipsnyje nurodytų institucijų įgaliotų pareigūnų įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus.

5. Šio įstatymo 56, 57 ir 58 straipsniuose numatytos baudos gali būti skiriamos ne vėliau kaip per 2 metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o trunkamojo pažeidimo atveju – per 2 metus nuo jo paaikšėjimo dienos.

6. Baudos skyrimas gali būti ginčijamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras ir Lietuvos Respublikos finansų ministras iki 2021 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO PAPILDYMO 362¹ STRAIPSNIU IR
589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-464 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2021 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-464 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymą Nr. XIV-464 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR
KODEKSO PAPILDYMO 96¹, 362¹ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. Kodekso papildymas 96¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 96¹ straipsniu:

„96¹ straipsnis. Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme nustatytų skaidriai dirbančio asmens identifikavimo reikalavimų pažeidimas

1. Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme nustatytų skaidriai dirbančio asmens identifikavimo reikalavimų pažeidimas

užtraukia baudą darbdaviams ar kitiems atsakingiems asmenims, taip pat įmonės Lietuvos Respublikoje, priimančios užsienietį laikinai dirbti, vadovui ar jo įgaliotam asmeniui nuo penkių šimtų iki vieno tūkstančio vieno šimto eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą darbdaviams ar kitiems atsakingiems asmenims, taip pat įmonės Lietuvos Respublikoje, priimančios užsienietį laikinai dirbti, vadovui ar jo įgaliotam asmeniui nuo vieno tūkstančio vieno šimto iki dviejų tūkstančių penkių šimtų penkiasdešimt eurų.“

2 straipsnis. Kodekso papildymas 362¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 362¹ straipsniu:

„362¹ straipsnis. Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų statybvietėje esančių asmenų identifikavimo reikalavimų pažeidimas

1. Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatytų statybvietėje esančių asmenų identifikavimo reikalavimų pažeidimas

užtraukia baudą statybvietėje esantiems darbuotojams, kitiems statybvietėje esantiems asmenims – nuo penkiasdešimt iki vieno šimto penkiasdešimt eurų, rangovams ar statytojams (užsakovams) fiziniams asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims – nuo penkių šimtų iki vieno tūkstančio vieno šimto eurų, rangovų ar statytojų (užsakovų) juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo vieno tūkstančio vieno šimto iki dviejų tūkstančių penkių šimtų penkiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą statybvietėje esantiems darbuotojams, kitiems statybvietėje esantiems asmenims – nuo vieno šimto penkiasdešimt iki dviejų šimtų penkiasdešimt eurų, rangovams ar statytojams (užsakovams) fiziniams asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims – nuo vieno tūkstančio vieno šimto iki dviejų tūkstančių penkių šimtų penkiasdešimt eurų, rangovų ar statytojų (užsakovų) juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių tūkstančių iki šešių tūkstančių eurų.“

3 straipsnis. 589 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 589 straipsnio 58 punktą ir jį išdėstyti taip:

„58) Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – dėl šio kodekso 47¹ straipsnyje, 72 straipsnio 3 dalyje, 95, 96, 96¹, 97, 98, 98¹, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 127, 150, 224 straipsniuose, 234 straipsnio 4 dalyje, 308 straipsnio 1, 2, 11, 16, 19, 20, 21, 22 dalyse, 308¹ straipsnio 4, 6, 7 dalyse, 362¹ straipsnyje, 454 straipsnio 7 dalyje, 455, 505, 507 straipsniuose, 542 straipsnio 2, 3 dalyse numatytų administracinių nusižengimų;“.

2. Pakeisti 589 straipsnio 66 punktą ir jį išdėstyti taip:

„66) Valstybinės mokesčių inspekcijos – dėl šio kodekso 93, 95, 96¹, 99, 127, 132, 137, 143, 150, 151, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 170, 172, 173, 174, 176, 180, 187, 188, 188¹, 189, 190, 191, 192, 194, 198¹, 205, 207 straipsniuose, 209 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 dalyse, 214, 224, 362¹, 431, 449, 449¹, 450, 505, 507, 546 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 40¹ STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-465 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2021 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. 40¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40¹ straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) juridinio asmens vadovui ar kitam atsakingam asmeniui arba individualia veikla užsiimančiam asmeniui per paskutinius vienus metus iki jo vertinimo dienos nebuvo paskirta 1 500 eurų ar didesnė bauda už padarytą administracinį nusižengimą, numatytą Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 95, 96¹, 99, 127, 132, 134, 137, 142, 143, 150, 151, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 187, 188, 188¹, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 198, 205, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 218, 223, 362¹, 505, 546 straipsniuose, ir (ar) jam nebuvo paskirta bauda už šiame punkte nurodytuose Administracinių nusižengimų kodekso straipsniuose numatytą administracinį nusižengimą, padarytą pakartotinai. Šiame punkte pakartotinis administracinis nusižengimas suprantamas taip, kaip tai nustatyta Administracinių nusižengimų kodekso 40 straipsnyje.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 40¹ STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMO NR. XIV-465 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2021 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. 40¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40¹ straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) juridinio asmens vadovui ar kitam atsakingam asmeniui arba individualia veikla užsiimančiam asmeniui per paskutinius vienus metus iki jo vertinimo dienos nebuvo paskirta 1 500 eurų ar didesnė bauda už padarytą administracinį nusižengimą, numatytą Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 95, **96¹**, 99, 127, 132, 134, 137, 142, 143, 150, 151, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 187, 188, 188¹, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 198, 205, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 218, 223, 362¹, 505, 546 straipsniuose, ir (ar) jam nebuvo paskirta bauda už šiame punkte nurodytuose Administracinių nusižengimų kodekso straipsniuose numatytą administracinį nusižengimą, padarytą pakartotinai. Šiame punkte pakartotinis administracinis nusižengimas suprantamas taip, kaip tai nustatyta Administracinių nusižengimų kodekso 40 straipsnyje.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 PAPILDYMO
15¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2021 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo papildymas 15¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 15¹ straipsniu:

„15¹ straipsnis. Skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodas

1. Fondo valdybos informacinėje sistemoje suformuojamas skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodas (toliau – Kodas) šiems asmenims:

- 1) apdraustajam asmeniui, nurodytam šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje;
- 2) mažosios bendrijos vadovui, kuris pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tos mažosios bendrijos narys;
- 3) savarankiškai dirbantiems asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 2 ar 3 dalyse, išskyrus šeimos narius;
- 4) komandiruotam į Lietuvos Respubliką asmeniui, kuris nėra draudžiamas pagal šį įstatymą, tačiau informacija apie jį pateikta Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 62 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka (toliau šiame straipsnyje – komandiruotas užsienietis).

2. Atskiras Kodas asmeniui suformuojamas pagal kiekvieną šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytą jo, kaip apdraustojo asmens, ar komandiruito užsieniečio kategoriją pas kiekvieną jo draudėją (komandiruito užsieniečio atveju – pas kiekvieną įmonę, įstaigą, organizaciją ar kitą organizacinę struktūrą Lietuvoje, kuri priima užsienietį laikinai dirbti ir teikia informaciją įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 62 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka; toliau šiame straipsnyje – komandiruito užsieniečio draudėjas). Kodas suformuojamas Fondo valdybos informacinėje sistemoje šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytam apdraustajam asmeniui, jo draudėjui, komandiruito užsieniečiui ar komandiruito užsieniečio draudėjui pateikus prašymą Fondo valdybos direktoriaus nustatyta tvarka, kai joje įrašomi šie duomenys:

- 1) mažosios bendrijos vadovo statuso įgijimo data;
- 2) šio straipsnio 1 dalies 1 ar 3 punktuose nurodyto apdraustojo asmens socialinio draudimo pas atitinkamą draudėją pradžios data;
- 3) komandiruito užsieniečio darbo pas komandiruito užsieniečio draudėją pradžios data.

3. Kodo galiojimas Fondo valdybos informacinėje sistemoje panaikinamas automatiškai, kai joje įrašomi (įsigalioja) šie duomenys:

- 1) mažosios bendrijos vadovo statuso netekimo data;
- 2) šio straipsnio 1 dalies 1 ar 3 punktuose nurodyto apdraustojo asmens socialinio draudimo pas konkretų draudėją pabaigos data;
- 3) komandiruito užsieniečio darbo pas komandiruito užsieniečio draudėją pabaigos data ar komandiruito užsieniečio socialinio draudimo pagal šį įstatymą pradžios pas komandiruito užsieniečio draudėją data.

4. Šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytiems apdraustiesiems asmenims suformuotas Kodas išduodamas tik pačiam apdraustajam asmeniui ir jo draudėjui, komandiruotam užsieniečiui suformuotas Kodas – tik pačiam komandiruotam užsieniečiui ir komandiruito užsieniečio draudėjui. Draudėjas arba komandiruito užsieniečio draudėjas gali gauti tik tuos Kodus, kurie yra suformuoti asmenims, kaip to draudėjo (arba komandiruito užsieniečio draudėjo) apdraustiesiems asmenims (arba komandiruotiems užsieniečiams). Kitiems asmenims Kodai, Koduose užšifruoti duomenys ir su jais susiję duomenys teikiami vadovaujantis šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalimi. Kodas negali būti suformuotas asmenims, jei jie nenurodyti šio straipsnio 1 dalyje arba jei Fondo valdybos informacinėje sistemoje nėra iš Mokesčių mokėtojų registro gautos informacijos apie šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytus asmenis.

5. Kodo formą, jo išdavimo ir panaikinimo tvarką nustato Fondo valdybos direktorius.

6. Kodo galiojimą ir Kode užšifruotų duomenų teisingumą galima patikrinti viešai ir neatlygintinai Fondo valdybos direktoriaus nustatyta tvarka nustatytomis tikrinimo priemonėmis. Fondo valdybos direktoriaus nustatyta tvarka Fondo valdyba užtikrina prieigą viešai ir neatlygintinai peržiūrėti Kodo ir Kode užšifruotų duomenų tikrinimo priemonėmis Fondo valdybos informacinėje sistemoje tvarkomus Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenis apie šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyto apdraustojo asmens, kurio Kodas tikrinamas, vykdomos (deklarutos) ekonominės veiklos rūšį.

7. Šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodyti apdraustieji asmenys ir komandiruoti užsieniečiai, kuriems išduotas Kodas, jį naudoja, kai specialieji įstatymai juos įpareigoja būtent tokia forma įrodyti Kodo galiojimą ir Kode užšifruotų duomenų teisingumą, taip pat gali naudoti tais atvejais, kai siekia įrodyti, kad jie yra skaidriai dirbantys asmenys. Draudėjai ir komandiruotų užsieniečių draudėjai, kuriems išduotas Kodas, jį naudoja, kai specialieji įstatymai juos tiesiogiai įpareigoja arba leidžia būtent tokia forma įrodyti Kodo galiojimą ir Kode užšifruotų duomenų apie jų šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytą apdraustąjį asmenį arba pas juos dirbantį komandiruotą užsieniečių teisingumą.

8. Kode užšifruojami tokie duomenys:

1) apdraustajam asmeniui, nurodytam šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas apdraustajam asmeniui, nurodytam šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, jo vardas, pavardė, draudėjo juridinio asmens kodas (jei jo neturi, draudėjo kodas), draudėjo pavadinimas, o jeigu draudėjas yra fizinis asmuo, – draudėjo vardas ir pavardė;

2) mažosios bendrijos vadovui, kuris pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tos mažosios bendrijos narys, suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas mažosios bendrijos vadovui, kuris pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tos mažosios bendrijos narys, jo vardas, pavardė ir draudėjo juridinio asmens kodas (jei jo neturi, draudėjo kodas), pavadinimas;

3) pagal įsigytą verslo liudijimą savarankiškai dirbančiam asmeniui, nurodytam šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje, suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuris verčiasi individualia veikla pagal verslo liudijimą, jo vardas, pavardė, draudėjo kodas;

4) pagal individualios veiklos pažymą savarankiškai dirbančiam asmeniui, nurodytam šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje (išimtis – šeimynos dalyvis), suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuris verčiasi individualia veikla pagal individualios veiklos pažymą, jo vardas, pavardė, draudėjo kodas;

5) individualios įmonės savininkui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas individualios įmonės savininkui, jo vardas, pavardė, draudėjo juridinio asmens kodas (jei jo neturi, draudėjo kodas), draudėjo pavadinimas;

6) mažosios bendrijos nariui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas mažosios bendrijos nariui, jo vardas, pavardė ir draudėjo juridinio asmens kodas (jei jo neturi, draudėjo kodas) bei pavadinimas;

7) ūkinės bendrijos tikrajam nariui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas ūkinės bendrijos tikrajam nariui, jo vardas, pavardė, draudėjo juridinio asmens kodas (jei jo neturi, draudėjo kodas), draudėjo pavadinimas;

8) komandiruotam užsieniečiui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas komandiruotam užsieniečiui, kuris nėra draudžiamas pagal šį įstatymą, jo vardas, pavardė, komandiruito užsieniečio draudėjo juridinio asmens kodas (jei jo neturi, draudėjo kodas) ir pavadinimas, o jeigu komandiruito užsieniečio draudėjas yra fizinis asmuo, – jo vardas ir pavardė.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius iki 2021 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 PAPILDYMO
15¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2021 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo papildymas 15¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 15¹ straipsniu:

„15¹ straipsnis. Skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodas

1. Fondo valdybos informacinėje sistemoje suformuojamas skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodas (toliau – Kodas) šiems asmenims:

- 1) apdraustajam asmeniui, nurodytam šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje;**
- 2) mažosios bendrijos vadovui, kuris pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tos mažosios bendrijos narys;**
- 3) savarankiškai dirbantiems asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 2 ar 3 dalyse, išskyrus šeimos narius;**
- 4) komandiruotam į Lietuvos Respubliką asmeniui, kuris nėra draudžiamas pagal šį įstatymą, tačiau informacija apie jį pateikta Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 62 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka (toliau šiame straipsnyje – komandiruotas užsienietis).**

2. Atskiras Kodas asmeniui suformuojamas pagal kiekvieną šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytą jo, kaip apdraustojo asmens, ar komandiruoto užsieniečio kategoriją pas kiekvieną jo draudėją (komandiruoto užsieniečio atveju – pas kiekvieną įmonę, įstaigą organizaciją ar kitą organizacinę struktūrą Lietuvoje, kuri priima užsieniečių laikinai dirbti ir teikia informaciją įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 62 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka; toliau šiame straipsnyje – komandiruoto užsieniečio draudėjas). Kodas suformuojamas Fondo valdybos informacinėje sistemoje šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytam apdraustajam asmeniui, jo draudėjui, komandiruotam užsieniečiui ar komandiruoto užsieniečio draudėjui pateikus prašymą Fondo valdybos direktoriaus nustatyta tvarka, kai joje įrašomi šie duomenys:

- 1) mažosios bendrijos vadovo statuso įgijimo data;
- 2) šio straipsnio 1 dalies 1 ar 3 punktuose nurodyto apdraustojo asmens socialinio draudimo pas atitinkamą draudėją pradžios data;
- 3) komandiruito užsieniečio darbo pas komandiruito užsieniečio draudėją pradžios data.

3. Kodo galiojimas Fondo valdybos informacinėje sistemoje panaikinamas automatiškai, kai joje įrašomi (įsigalioja) šie duomenys:

- 1) mažosios bendrijos vadovo statuso netekimo data;
- 2) šio straipsnio 1 dalies 1 ar 3 punktuose nurodyto apdraustojo asmens socialinio draudimo pas konkretų draudėją pabaigos data;
- 3) komandiruito užsieniečio darbo pas komandiruito užsieniečio draudėją pabaigos data ar komandiruito užsieniečio socialinio draudimo pagal šį įstatymą pradžios pas komandiruito užsieniečio draudėją data.

4. Šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytiems apdraustiesiems asmenims suformuotas Kodas išduodamas tik pačiam apdraustajam asmeniui ir jo draudėjui, komandiruotam užsieniečiui suformuotas Kodas – tik pačiam komandiruotam užsieniečiui ir komandiruito užsieniečio draudėjui. Draudėjas arba komandiruito užsieniečio draudėjas gali gauti tik tuos Kodus, kurie yra suformuoti asmenims, kaip to draudėjo (arba komandiruito užsieniečio draudėjo) apdraustiesiems asmenims (arba komandiruotiems užsieniečiams). Kitiems asmenims Kodai, Koduose užšifruoti duomenys ir su jais susiję duomenys teikiami vadovaujantis šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalimi. Kodas negali būti suformuotas asmenims, jei jie nenurodyti šio straipsnio 1 dalyje arba jei Fondo valdybos informacinėje sistemoje nėra iš Mokesčių mokėtojų registro gautos informacijos apie šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytus asmenis.

5. Kodo formą, jo išdavimo ir panaikinimo tvarką nustato Fondo valdybos direktorius.

6. Kodo galiojimą ir Kode užšifruotų duomenų teisingumą galima patikrinti viešai ir neatlygintinai Fondo valdybos direktoriaus nustatyta tvarka nustatytomis tikrinimo priemonėmis. Fondo valdybos direktoriaus nustatyta tvarka Fondo valdyba užtikrina prieigą viešai ir neatlygintinai peržiūrėti Kodo ir Kode užšifruotų duomenų tikrinimo priemonėmis Fondo valdybos informacinėje sistemoje tvarkomus Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenis apie šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyto apdraustojo asmens, kurio Kodas tikrinamas, vykdomos (deklaruotos) ekonominės veiklos rūšį.

7. Šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodyti apdraustieji asmenys ir komandiruoti užsieniečiai, kuriems išduotas Kodas, jį naudoja, kai specialieji įstatymai juos

įpareigoja būtent tokia forma įrodyti Kodo galiojimą ir Kode užšifruotų duomenų teisingumą, taip pat gali naudoti tais atvejais, kai siekia įrodyti, kad jie yra skaidriai dirbantys asmenys. Draudėjai ir komandiruočių užsieniečių draudėjai, kuriems išduotas Kodas, jį naudoja, kai specialieji įstatymai juos tiesiogiai įpareigoja arba leidžia būtent tokia forma įrodyti Kodo galiojimą ir Kode užšifruotų duomenų apie jų šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytą apdraustąjį asmenį arba pas juos dirbantį komandiruočių užsieniečių teisingumą.

8. Kode užšifruojami tokie duomenys:

1) apdraustajam asmeniui, nurodytam šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas apdraustajam asmeniui, nurodytam šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, jo vardas, pavardė, draudėjo juridinio asmens kodas (jei jo neturi, – draudėjo kodas), draudėjo pavadinimas, o jeigu draudėjas yra fizinis asmuo, – draudėjo vardas ir pavardė;

2) mažosios bendrijos vadovui, kuris pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tos mažosios bendrijos narys, suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas mažosios bendrijos vadovui, kuris pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tos mažosios bendrijos narys, jo vardas, pavardė ir draudėjo juridinio asmens kodas (jei jo neturi, – draudėjo kodas), pavadinimas;

3) pagal įsigytą verslo liudijimą savarankiškai dirbančiam asmeniui, nurodytam šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje, suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuris verčiasi individualia veikla pagal verslo liudijimą, jo vardas, pavardė, draudėjo kodas;

4) pagal individualios veiklos pažymą savarankiškai dirbančiam asmeniui, nurodytam šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje (išimtis – šeimynos dalyvis), suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuris verčiasi individualia veikla pagal individualios veiklos pažymą, jo vardas, pavardė, draudėjo kodas;

5) individualios įmonės savininkui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas individualios įmonės savininkui, jo vardas, pavardė, draudėjo juridinio asmens kodas (jei jo neturi, – draudėjo kodas), draudėjo pavadinimas;

6) mažosios bendrijos nariui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas mažosios bendrijos nariui, jo vardas, pavardė ir draudėjo juridinio asmens kodas (jei jo neturi, – draudėjo kodas) bei pavadinimas;

7) ūkinės bendrijos tikrajam nariui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas ūkinės bendrijos tikrajam nariui, jo vardas, pavardė, draudėjo juridinio asmens kodas (jei jo neturi, – draudėjo kodas), draudėjo pavadinimas;

8) komandiruotam užsieniečiui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas komandiruotam užsieniečiui, kuris nėra draudžiamas pagal šį įstatymą, jo vardas, pavardė, komandiruoto užsieniečio draudėjo juridinio asmens kodas (jei jo neturi, draudėjo kodas) ir pavadinimas, o jeigu komandiruoto užsieniečio draudėjas yra fizinis asmuo, – jo vardas ir pavardė.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius iki 2021 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 KETVIRTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 22¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XIV-462
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 IV SKYRIAUS PAVADINIMO, 55, 56, 57,
60 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 59¹, 59² STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMO NR. XIV-463 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO PAPILDYMO 362¹ STRAIPSNIU IR
589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-464 PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112
40¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-465 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO
ĮSTATYMO NR. I-1336 PAPILDYMO 15¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO
PROJEKTŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-462 pakeitimo įstatymo (toliau – Statybos įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 IV skyriaus pavadinimo, 55, 56, 57, 60 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 59¹, 59² straipsniais įstatymo Nr. XIV-463 pakeitimo įstatymo (toliau – Užimtumo įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso papildymo 362¹ straipsniu ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-464 pakeitimo įstatymo (toliau – ANK projektas), Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-465 1 straipsnio pakeitimo įstatymo (toliau – MAĮ projektas), Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 papildymo 15¹ straipsniu įstatymo (toliau – VSD įstatymo projektas) projektų (toliau kartu – Įstatymų projektai) tikslas – mažinti nelegalų darbą statybose.

Įstatymų projektų uždaviniai:

1) numatyti realią atsakomybę statytojui (užsakovui) ar jo įgaliotam rangovui už neskaidriai statybose dirbančius asmenis;

2) sukurti nesudėtingą informacinių technologijų sprendimą, leidžiantį kontroliuojančioms institucijoms patikrinimo metu, taip pat statytojui (užsakovui) ar jo pasitelktam rangovui nesudėtingai patikrinti ar asmuo yra skaidriai dirbantis.

Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys:

1. Statybose nustatoma virš 50% nelegalaus darbo atvejų

Statybos yra tarp svarbiausių ekonomikos sektorių Lietuvoje. Jame dirba apie 95 tūkst. fizinių asmenų, iš kurių apie 25 tūkst. dirba su verslo liudijimais, o apie 14 tūkst. – pagal individualios veiklos pažymą. Tai sudaro apie 7% visų socialiniu draudimu apdraustųjų fizinių asmenų Lietuvoje (jų yra apie 1,3 mln.).

Kartu statybos sektorius yra ir viena iš didžiausių šešėliu pasižyminčių sektorių Lietuvoje. Nors legaliai dirba apie 7% asmenų, tačiau statybų sektoriuje užfiksuojama virš 50% visų dirbusių nelegaliai (įskaitant nedeklaruotą darbą ar įdarbintus asmenis nesilaikant užsieniečių įdarbinimo tvarkos)¹.

¹ Remiantis 2021 m. 01-06 mėn. duomenimis: https://www.vdi.lt/Forms/Tema.aspx?Tema_ID=57

Statybose nelegaliai dirbantys asmenys ne tik nesumoka mokesčių (skirtingais vertinimais, statybos srityje neapskaitoma 500-700 mln. Eur pajamų), bet ir gali būti išnaudojami. Apie 40% pažeidimų susiję su užsieniečių (dažniausiai Ukrainos piliečių) darbu². Jie atvyksta pasinaudodami beviziu režimu, tačiau rangovai nesudaro jokių sutarčių, nėra užtikrinamos tinkamos gyvenimo ir darbo sąlygos, nesuteikiama socialinė apsauga.

2. Atsakingiems asmenims pavyksta išvengti realios atsakomybės

Kontrolės institucijos (Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI), Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI), Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT) ir policija) susiduria su problema nustatant atsakingus asmenis. Atsakomybė taikoma darbdaviui, tačiau neįmanoma nustatyti, kokių įmonių naudai asmenys nelegaliai dirbo. Generaliniai rangovai negali paaiškinti, kada šie asmenys atėjo į statybą, kokioje įmonėje ir kokius darbus jie dirbo. Jie pateikia VDI inspektoriams sutartis su subrangovais. Būna, kad subrangovai nurodo subsubrangovus. Kartais grandinė užsibaigia įmonėmis, kurioms pradėtos bankroto procedūros, arba įmonėmis, kurios daug kartų baustos už įvairius darbo teisės normų pažeidimus. Sudaryti darbuotojų sąrašai (jeigu tokie yra apskritai), leidžiantys patekti į statybos objektą, yra tik formalūs ir realios situacijos neatspindi, t. y. generaliniai rangovai nedisponuoja pakankama informacija apie subrangovus ar jų samdomus asmenis. Patys nelegaliai dirbę asmenys irgi neretai nežino kokios įmonės naudai dirbo ir nurodo tik fizinių asmenų vardus, kurie jiems nurodė, kur ir ką dirbti. Dėl šių priežasčių nelegaliai asmenis samdę rangovai išvengia realios atsakomybės.

VDI turi ir naudoja teisę nubausti pačius nelegaliai dirbusius asmenis už nedeklaruotos savarankiškos veiklos vykdymą pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 150 str. (Komerčinės ar ūkinės veiklos tvarkos pažeidimas). Jiems gali būti skiriama bauda nuo 390 Eur iki 1 100 Eur, tačiau padarius pirmą pažeidimą galima pasinaudoti galimybe sumokėti pusę minimalios baudos, t. y. vos 195 Eur. Už pakartotinį pažeidimą bauda yra nuo 1 100 Eur iki 1 950 Eur, tačiau neretai baudos nepavyksta jos išieškoti, jei asmuo neturi registruoto turto, legalių pajamų ar gyvena užsienyje.

3. Lietuvos Respublikos statybos įstatymu numatytas naujos informacinės sistemos sukūrimas ir duomenų jai teikimas

Siekiant spręsti aukščiau nurodytas problemas, Lietuvos Respublikos Seimas 2021 m. birželio 29 d. priėmė Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtą skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22¹ straipsniu įstatymą Nr. XIV-462 (toliau – Įstatymas Nr. XIV-462), kuris įsigalios 2022 m. sausio 1 d. Šiame įstatyme yra numatyta:

1) pareiga sukurti naują Skaidriai dirbančiojo asmens tapatybės identifikavimo informacinę sistemą (toliau – Sistema), kurios valdytoja yra paskirta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė turėtų patvirtinti Sistemos nuostatus ir paskirti jos tvarkytojus;

2) statybose dirbantiems fiziniams asmenims (savarankiškai dirbančiam asmeniui, darbuotojui, taip pat komandiruotam darbuotojui) pareiga registruotis Sistemoje ir gauti bei turėti statybininko tapatybės identifikavimo kodą (toliau – statybininko ID);

3) rangovams ir statytojams (užsakovams) pareiga teikti duomenis Sistemai ir užtikrinti, kad jų naudai statybos darbus atliekantys fiziniai asmenys pateiktų Statybininko ID kontroliuojančioms institucijoms.

4. Siūloma pasinaudoti jau esama informacine sistema ir turimais duomenimis

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, įvertinusi pavaldžių įstaigų turimus duomenis, nustatė, kad:

² Remiantis 2021 m. 01-06 mėn. duomenimis: https://www.vdi.lt/Forms/Tema.aspx?Tema_ID=57

1) nebūtina kurti naujos informacinės sistemos ir galima pasinaudoti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) informacine sistema, kurios valdytoja ir tvarkytoja yra Fondo valdyba³;

2) galima atsisakyti planuotų papildomų duomenų rinkimo iš fizinių ir juridinių asmenų, o savarankiškai dirbantiems asmenims, darbuotojams ir komandiruotiems darbuotojams išduoti skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą (toliau – Kodas) remiantis šiuo metu turimais Fondo valdybos duomenimis.

Fondo valdyba jau gauna ir kaupia duomenis apie fizinius asmenis, kurie moka socialinio draudimo įmokas (teisėtai dirbančius darbuotojus ir teisėtai veiklą vykdančius savarankiškai dirbančius asmenis), taip pat apie komandiruotus į Lietuvos Respubliką trečiosios šalies piliečius, Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių piliečius ir ES valstybės narės piliečio šeimos narius, kurie nėra draudžiami pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą, tačiau apie kuriuos informacija yra pateikta Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 62 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka (toliau – komandiruoti užsieniečiai). Šiems asmenims siūloma išduoti Kodą (QR kodo pagrindu), kuris patvirtins, kad asmuo moka socialinio draudimo įmokas Lietuvoje (darbuotojas ar savarankiškai dirbantis asmuo) ar teisėtai komandiruotas į Lietuvą. Kodui patikrinti bus naudojama mobilioji programėlė.

5. *Nelegalų darbą mažina reali atsakomybė už jį*

Vertinant nelegalaus darbo sprendimo būdus sektinas Suomijos pavyzdys. Suomijoje:

- 1) 2006 m. – įvestas statybose reikalavimas segėti darbuotojo pažymėjimą (ID sprendimas);
- 2) 2007 m. – įvesta atsakomybė rangovams už subrangai samdytų įmonių nelegalią veiklą (atsakomybės neišvengiamumas).

Kartu šios priemonės iš „šešelio“ per 18 mėn. „ištraukė“ apie 500 mln. Eur, o Lietuvoje planuotos kurti Sistemos nauda (apie 200 mln. per 18 mėn.) buvo skaičiuota taip pat remiantis Suomijos pavyzdžiu, tačiau esminį poveikį Suomijoje suteikė ne ID sprendimas (Suomijoje buvo leidžiama prisiegti ir ranka užrašytą pažymėjimą), tačiau reali atsakomybė už nelegalų darbą.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatorė: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Įstatymų projektus parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus (vedėja Vita Baliukevičienė, tel. Nr. 8 611 34047, el. paštas vita.baliukeviciene@socmin.lt) patarėja Irena Mickevičiūtė (tel. Nr. 8 658 60767, el. paštas irena.mickeviciute@socmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nuostatos nustato juridinių ir fizinių asmenų veiklos statyboje principus ir atsakomybę, bei pateikia pagrindines sąvokas:

1) *Statinio statybos rangovas* (toliau – rangovas) – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija ar jų padalinys, turintys Statybos įstatymo nustatytą teisę užsiimti statyba ir vykdantys statybą rangos sutarties pagrindu (Statybos įstatymo 2 straipsnio 75 dalis).

2) *Statytojas (užsakovas)* – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita užsienio organizacija, kurie investuoja lėšas į statybą ir kartu atlieka užsakovo funkcijas (ar jas paveda atlikti kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui, kitai užsienio organizacijai) (Statybos įstatymo 2 straipsnio 99 dalis).

³ Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 7 punktas; Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. A1-14 „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Fondo valdybos IS nuostatai) 14.3 papunktis.

3) *Statybos darbai* – darbai, atliekami statant (montuojant, tiesiant) naują, rekonstruojant, remontuojant ar griauinant esamą statinį (žemės kasimo, mūrijimo, betonavimo, montavimo, pamatų ir stogų įrengimo, stalių, apdailos, įrenginių paleidimo ir derinimo) (Statybos įstatymo 2 straipsnio 90 dalis).

Lietuvos Respublikos darbo kodekso 108 straipsnio 1 dalyje komandiruotas darbuotojas apibrėžtas kaip užsienio valstybės jurisdikcijai priklausančio darbdavio darbuotojas, išskyrus prekybinių laivų įgulų darbuotojus, kurie komandiruojami laikinai dirbti Lietuvos Respublikos teritorijoje: 1) pagal sutartį dėl paslaugų teikimo ar darbų atlikimo, darbdavio sudarytą su Lietuvos Respublikoje veikiančiu užsakovu; 2) dirbti darbdavio – juridinio asmens filiale, atstovybėje, grupės įmonėje ar kitoje darbovietėje; 3) dirbti kaip laikinasis darbuotojas.

Statybos darbus teisėtai fiziškai atlikti gali:

- 1) rangovų ar užsakovų darbuotojai;
- 2) užsienio šalių teisėtai komandiruoti rangovų ar užsakovų darbuotojai;
- 3) rangovų ar užsakovų pasamdyti savarankiškai dirbantys asmenys.

Rangovų ir užsakovų pareigos priklauso nuo to, koku būdu pasitelkiami fiziniai asmenys atlikti statybos darbus:

1) darbuotojai privalo būti sudarę darbo sutartis ir darbdaviai privalo pranešti Fondo valdybai prieš jų darbo pradžią;

2) komandiruojant darbuotojus į Lietuvos Respubliką įmonė Lietuvos Respublikoje, priimanti užsieniečių laikinai dirbti pagal sudarytą sutartį dėl paslaugų teikimo ar darbų atlikimo, turi pateikti įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 62 straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka pranešimus per Fondo valdybos informacinę sistemą (toliau – priimančioji Lietuvos įmonė);

3) savarankiškai dirbantys asmenys privalo turėti individualios veiklos pažymą⁴ arba verslo liudijimą⁵.

Už pareigų nesilaikymą numatyta atsakomybė:

1) už nelegalų darbą bauda vadovui (ar atsakingam asmeniui) pagal ANK 95 straipsnį nuo 1000 iki 5000 Eur (pakartotinai 5000 iki 6000 Eur) ir bauda darbdaviui pagal Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą 56 straipsnį nuo 868 iki 2 896 Eur už kiekvieną nelegalų darbuotoją (pakartotinai nuo 2 896 iki 5 792 Eur);

2) subsidiari rangovo / priimančiosios Lietuvos įmonės (nuo 2021-06-15) už nelegalų trečiosios šalies piliečio darbą / nelegalų komandiuoto trečiosios šalies piliečio darbą taikoma tiek bauda rangovui / priimančiajai Lietuvos įmonei, tiek sulygto atlyginimo už darbą sumokėjimas nelegaliai dirbusiam asmeniui;

3) savarankiškai dirbantiems asmenims nuo 390 (nuo 2021 m. lapkričio 1 d. – nuo 780 Eur) iki 1100 Eur (pakartotinai nuo 1100 iki 1950 Eur).

2022 m. sausio 1 d. įsigalios Įstatymu Nr. XIV-462 pildomas Statybos įstatymo 22¹ straipsnis, pagal kurį yra numatyta:

1) pareiga sukurti naują Sistemą, kurios valdytoja buvo paskirta Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė turėtų patvirtinti Sistemos nuostatus ir paskirti jos tvarkytojus;

2) statybose dirbantiems fiziniams asmenims (savarankiškai dirbančiam asmeniui, darbuotojui, taip pat komandiruotam darbuotojui) pareiga registruotis Sistemoje ir gauti bei turėti Statybininko ID;

⁴ Individualios veiklos pažyma fiziniam asmeniui išduodama pagal Nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos vykdymo ir nenuolatinio Lietuvos gyventojų nuolatinės bazės įregistravimo Lietuvoje pažymų išdavimo taisyklės, patvirtintas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 373 „Dėl pranešimo apie nuolatinio Lietuvos gyventojų veiklos pradžią, šio gyventojų veiklos vykdymo pažymos, taip pat nenuolatinio Lietuvos gyventojų nuolatinės bazės įregistravimo Lietuvoje pažymos išdavimo taisyklių bei su tuo susijusių formų patvirtinimo“ (toliau – Individualios veiklos vykdymo taisyklės).

⁵ Verslo liudijimai išduodami tam tikroms verslo liudijimo veikloms pagal Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklės ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašą, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1797 „Dėl Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašo“.

3) rangovams ir statytojams (užsakovams) pareiga teikti duomenis Sistemai ir užtikrinti, kad jų naudai statybos darbus atliekantys fiziniai asmenys pateiktų Statybininko ID kontroliuojančioms institucijoms.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Užimtumo įstatymo projektu siūloma:

Užimtumo įstatymo 56¹ straipsnyje siūloma įtvirtinti pareigą darbdaviui užtikrinti, kad jo darbuotojai, kurie pagal specialiuosius įstatymus privalo turėti Kodą (jeigu jam Kodas negali būti suformuotas, privaloma turėti Kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus), šį Kodą (Kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus) turėtų darbo vietoje ir (ar) atlikdami darbus ir jį (juos) pateiktų Užimtumo įstatymo 55 straipsnyje išvardintoms kontrolės institucijoms patikrinimo metu, t. y. VDI, VMI, FNTT, policijai, taip pat darbdavio užsakovams, kuriems atlieka darbdavio pavestus darbus ar paslaugas (siekiant įsitikinti, kad asmenys, atliekantys darbdavio pavestus darbus ar paslaugas, dirba legaliai), taip pat specialiuose įstatymuose nurodytoms kontrolės institucijoms (pavyzdžiui, ir Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos statybos patikrinimo metu) ar kitiems asmenims (statytojui (užsakovui) ar rangovui).

Šiuo metu reikalavimą turėti Kodą (jeigu jam Kodas negali būti suformuotas – Kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus) siūloma įtvirtinti tik viename specialiaame įstatyme - Statybos įstatymo 22¹ straipsnyje, tačiau ateityje prievolę turėti Kodą būtų galima plėsti į kitas sritis, kur dažniau nustatomas nelegalus darbas (pvz. viešojo maitinimo, apgyvendinimo paslaugų teikime ir kt.).

Pareiga užtikrinti, kad komandiruotas užsienietis turėtų Kodą (jeigu jam Kodas negali būti suformuotas – Kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus), nustatoma priimančiajai Lietuvos įmonei.

VSD įstatymo projektu siūloma:

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme siūloma įtvirtinti asmenų, kuriems gali būti suformuojamas Kodas, grupes, Kodo suformavimo atvejus ir jo galiojimo panaikinimą, Kode užšifruojamų duomenų sąrašą bei Kode užšifruotos informacijos patikrinimą.

Fondo valdybos informacinėje sistemoje suformuojamas Kodas šiems asmenims:

1) apdraustajam asmeniui, nurodytam Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje: asmeniui, dirbančiam pagal darbo sutartį Lietuvos Respublikos teritorijoje (įskaitant komandiruotus į Lietuvos Respubliką ilgesniam negu vienų metų laikotarpiui asmenis) arba ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, bet pagal darbo sutartį, sudarytą su Lietuvos Respublikoje registruotais draudėjais, jeigu vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis arba Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais nenustatyta kitaip; asmeniui, atlygintinai einančiam narystės pagrindu renkamasias ar skiriamasias pareigas; asmeniui, susijusiam su draudėju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais taip, kaip šie santykiai apibrėžti Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, tuo pačiu metu iš šio draudėjo gaunančiam pajamas pagal autorines sutartis, iš sporto veiklos ar atlikėjo veiklos;

2) mažosios bendrijos vadovui, kuris pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tos mažosios bendrijos narys (Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 6 dalis);

3) savarankiškai dirbančiam asmeniui, nurodytam Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 5 straipsnio 2 ar 3 dalyse, išskyrus šeimynos dalyvį (toliau kartu – savarankiškai dirbantis asmuo): ūkininkui ir jo partneriui, asmeniui, kuris verčiasi individualia veikla, kaip ji apibrėžta Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, individualių įmonių savininkui, mažųjų bendrijų nariui ir ūkinių bendrijų tikrajam nariui; asmeniui, kuris verčiasi individualia veikla turėdamas verslo liudijimą.

4) komandiruotam užsieniečiui.

Atskiras Kodas asmeniui suformuojamas pagal kiekvieną jo, kaip apdraustojo asmens ar komandiruito užsieniečio, kategoriją pas kiekvieną iš jo draudėjų (komandiruitų užsieniečių atveju – pas kiekvieną priimančiąją Lietuvos įmonę), t. y. asmuo gali turėti keletą Kodų, pvz., jeigu jis dirba pagal darbo sutartį pas du darbdavius ir turi individualios veiklos pažymą, tuomet jis turės tris Kodus, t. y. Kodą turės pagal kiekvieną darbdavį atskirai ir kaip savarankiškai dirbantis asmuo.

Kodas suformuojamas Fondo valdybos informacinėje sistemoje apdraustųjų, jų draudėjų, komandiruitų užsieniečių ar komandiruitų užsieniečių draudėjų prašymu po to, kai joje įrašomi šie duomenys: 1) mažosios bendrijos vadovo statuso įgijimo data; 2) asmens, nurodyto Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, ar savarankiškai dirbančio asmens, socialinio draudimo pradžios pas atitinkamą draudėją data; 3) komandiruito užsieniečio darbo pas priimančiąją Lietuvos įmonę pradžios data.

Kodo galiojimas Fondo valdybos informacinėje sistemoje panaikinamas automatiškai, kai Fondo valdybos informacinėje sistemoje įrašomi (įsigalioja) šie duomenys: 1) mažosios bendrijos vadovo statuso netekimo data; 2) asmens, nurodyto Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, ar savarankiškai dirbančio asmens socialinio draudimo pabaigos pas konkretų draudėją data; 3) komandiruito užsieniečio darbo pabaigos pas konkrečią priimančiąją Lietuvos įmonę data ar komandiruito užsieniečio socialinio draudimo pradžios pas priimančiąją Lietuvos įmonę data.

Apdraustajam asmeniui suformuotas Kodas išduodamas tik pačiam apdraustajam (darbuotojui, savarankiškai dirbančiam asmeniui, mažosios bendrijos vadovui, kuris pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tos mažosios bendrijos narys) ir jo draudėjui (darbdaviui), komandiruitam užsieniečiui suformuotas Kodas – tik pačiam komandiruitam užsieniečiui ir priimančiajai Lietuvos įmonei. Draudėjas (arba priimančioji Lietuvos įmonė) gali gauti tik tuos Kodus, kurie yra suformuoti asmenims, kaip to draudėjo (arba priimančiosios Lietuvos įmonės) apdraustiesiems asmenims (arba komandiruitiems užsieniečiams).

Kode užšifruojami tokie duomenys:

1) darbuotojui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas asmeniui, nurodyto Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, jo vardas, pavardė, draudėjo – juridinio asmens kodas (jei draudėjas tokio kodo neturi, – draudėjo kodas), draudėjo pavadinimas, o jeigu draudėjas yra fizinis asmuo, – draudėjo vardas ir pavardė;

2) mažosios bendrijos vadovui, kuris pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tos mažosios bendrijos narys, suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas mažosios bendrijos vadovui, kuris pagal Mažųjų bendrijų įstatymą nėra tos mažosios bendrijos nariu, jo vardas, pavardė ir draudėjo juridinio asmens kodas (jei draudėjas tokio kodo neturi, – draudėjo kodas) bei pavadinimas;

3) pagal įsigytą verslo liudijimą savarankiškai dirbančiam asmeniui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuris verčiasi individualia veikla turėdamas verslo liudijimą, to asmens vardas, pavardė, draudėjo kodas;

4) pagal individualios veiklos pažymą savarankiškai dirbančiam asmeniui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas savarankiškai dirbančiam asmeniui, kuris verčiasi individualia veikla pagal individualios veiklos pažymą, jo asmens vardas, pavardė, draudėjo kodas;

5) individualios įmonės savininkui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas individualios įmonės savininkui, jo vardas, pavardė, draudėjo juridinio asmens kodas (kai neturi juridinio asmens kodo, – draudėjo kodas), draudėjo pavadinimas;

6) mažosios bendrijos nariui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas mažosios bendrijos nariui, jo vardas, pavardė ir draudėjo juridinio asmens kodas (kai neturi juridinio asmens kodo, – draudėjo kodas) bei pavadinimas;

7) ūkinės bendrijos tikrajam nariui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas ūkinės bendrijos tikrajam nariui, jo vardas, pavardė, draudėjo juridinio asmens kodas (kai neturi juridinio asmens kodo, – draudėjo kodas), draudėjo pavadinimas;

8) komandiruotam užsieniečiui suformuotame Kode – požymis, kad Kodas suformuotas komandiruotam darbuotojui, kuris nedraudžiamas valstybiniu socialiniu draudimu pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą, jo vardas, pavardė, priimančiosios Lietuvos įmonės – juridinio asmens kodas (kai neturi juridinio asmens kodo, – draudėjo kodas) ir to draudėjo pavadinimas, o jeigu draudėjas yra fizinis asmuo, – draudėjo vardas ir pavardė.

Kodą gauti galės kiekvienas socialiniu draudimu draustas asmuo, prisijungęs prie savo paskyros, esančios Elektroninės gyventojų aptarnavimo sistemoje arba atvykęs į Fondo valdybos teritorinę administravimo įstaigą ir pateikęs prašymą. Darbdavys darbuotojui taip pat gali išimti Kodą prisijungęs prie Elektroninės draudėjų aptarnavimo sistemos. Kodui patikrinti bus naudojamas informacinis įrankis – QR kodas ir jį nuskaitančios mobiliosios programėlės, skirtos naudoti privatiems asmenims (rangovui ir statytojui (užsakovui), kurie bus atsakingi, kad statybvietėje statybos darbus atliktų tik turintys Kodą, t. y. galės lengvai identifikuoti skaidriai dirbantį asmenį) ir Užimtumo įstatymo 55 straipsnyje nurodytoms institucijoms, kontroliuojančioms nelegalų, nedeklaruotą darbą, nedeklaruotą savarankišką veiklą, taip pat specialiuose įstatymuose numatytoms kontrolės institucijoms (pavyzdžiui, Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos).

Kodo nuskaitymas naudojant QR kodą, padės lengvai patikrinti, ar asmuo dirba / vykdo savarankišką veiklą legaliai.

Fondo valdybos direktorius turės patvirtinti Kodo formą, Kodo suteikimo ir panaikinimo tvarką, bei joje numatyti Kodo identifikavimo priemones.

Specialiuoju įstatymu - Statybos įstatymo projektu siūloma:

1) kiekvienas asmuo, nurodytas Valstybinio socialinio draudimo įstatyme 15¹ straipsnio 1 dalyje, atliekantis statybos darbus statybvietėje, privalo turėti Kodą, suformuotą Valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatyta tvarka arba, jeigu jiems Kodas negali būti suformuotas, Kodo užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus (Pavyzdžiui, Fondo valdyba duomenis apie draudėjus, įregistruotus Mokesčių mokėtojų registre, ir draudėjų duomenų pakeitimus, gauna iš VMI. Pagal duomenų teikimo sutartį duomenų mainai tarp Fondo valdybos ir VMI duomenų bazės vyksta kiekvieną dieną. Kadangi duomenys nėra gaunami „online“ režimu, jie atnaujinami/pakraunami kitą dieną. Pagal Mokesčių mokėtojų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. rugsėjo 6 d. nutarimu Nr. 1059 „Dėl Mokesčių mokėtojų registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“, 63 punktą, kai gaunami visi registravimo dokumentai ir (ar) duomenys, Mokesčių mokėtojų registro tvarkymo įstaiga Mokesčių mokėtojų registro objektą turi įregistruoti į Mokesčių mokėtojų registrą per 5 darbo dienas nuo dokumentų ir (ar) duomenų gavimo. Lietuvos juridiniai asmenys, užsienio juridinių asmenų ar kitų organizacijų filialai ir atstovybės kaip Mokesčių mokėtojų registro objektai į Mokesčių mokėtojų registrą įregistruojami per 2 darbo dienas nuo duomenų gavimo iš Juridinių asmenų registro. Taigi, atsižvelgiant į tai, duomenų gavimo terminas apie draudėjus ar jų duomenų pakeitimus gali būti ir iki 5 darbo dienų. Tai aktualu tiek kalbant apie savarankiškai dirbančius asmenis, tiek apie naujai įregistruotų juridinių asmenų darbuotojus), ir pateikti jį (juos):

a) patikrinimo metu Užimtumo įstatymo 55 straipsnyje nurodytoms institucijoms;

b) statybos patikrinimo metu Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos;

c) prieš patenkant į statybvietę ir pareikalavus statybvietėje statytojui (užsakovui) ar jo vienam įgaliotam rangovui ar jų įgaliotiems asmenims.

2) statytojas (užsakovas) arba jo vienas įgaliotas rangovas yra atsakingi už kitų statybvietėje esančių asmenų identifikavimą, t. y. jie privalo nustatyti identifikavimo priemonę, prireikus, jos išdavimo tvarką bei registruoti tokių asmenų buvimo statybvietėje pradžios ir pabaigos laiką bei priežastis;

3) statytojas (užsakovas) ar jo vienas įgaliotas rangovas privalo užtikrinti, kad statybvietėje visi fiziniai asmenys turėtų ir pateiktą Kodą (jei Kodas negali būti suformuotas – Kode

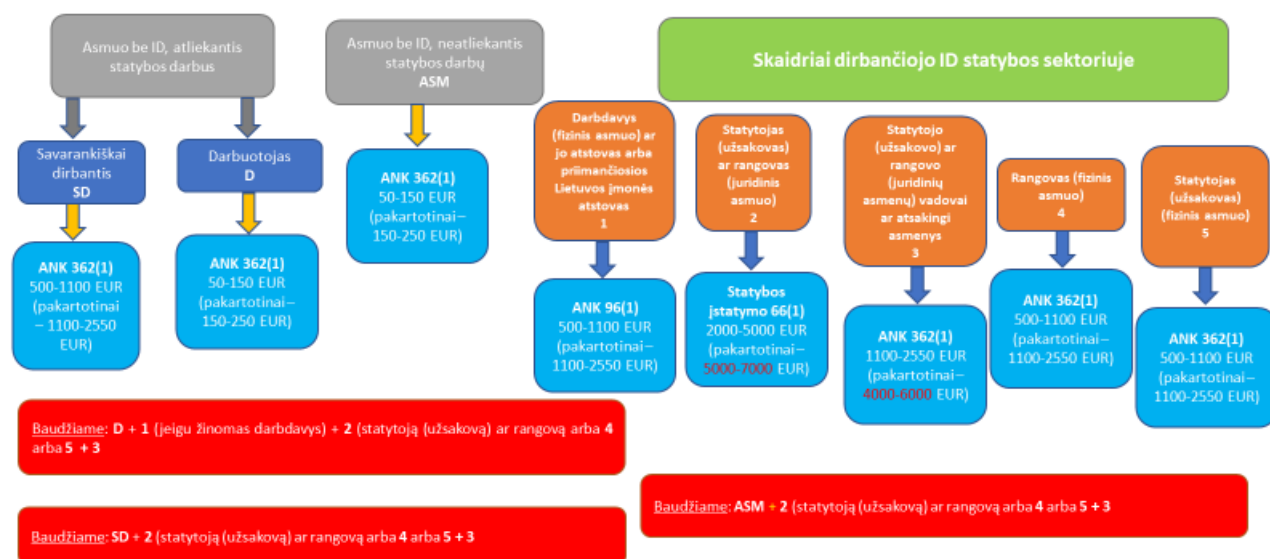
užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus) arba identifikavimo priemonę. Tai turėtų būti generalinis ar kitas (vienas rangovas), siekiant išvengti situacijos, kai statybvietėje yra daugiau nei vienas rangovas ir kai nėra galimybės nustatyti, kuriam iš rangovų ar jų subrangovų, priklauso statybvietėje nustatytas asmuo, neturintis Kodo arba nėra identifiktuotas kita identifikavimo priemone.

Statybos įstatymo projekte statytojas (užsakovas) laikomas tiek juridinis asmuo, tiek fizinis asmuo.

Atsakomybė įtvirtinama Statybos įstatymo projekte, Užimtumo įstatymo projekte ir ANK projekte. Darbdaviui (fiziniam asmeniui) ar darbdavio (juridinio asmens) atstovams, taip pat priimančiosios Lietuvos įmonės vadovui ar jo įgaliotam asmeniui atsakomybė bus taikoma pagal ANK projekto 96¹ straipsnį tais atvejais, kai šie subjektai neužtikrins, kad jų ar siunčiančiųjų įmonių darbuotojai turėtų Kodą. Atsižvelgiant į tai, kad Statybos įstatymo projekte numatyta pareiga kiekvienam asmeniui statybvietėje (tiek darbuotojui, tiek savarankiškai dirbančiam asmeniui, atliekantiems statybos darbus, tiek kitiems statybvietėje esantiems asmenims) turėti Kodą, Kodo užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus arba identifikavimo priemonę, ANK projekto 362¹ straipsnyje numatyta atsakomybė už šios pareigos nevykdymą.

Už Statybos įstatymo projekto numatytos pareigos statytojui (užsakovui) ar jo vienam įgaliotam rangovui, užtikrinti, kad visi fiziniai asmenys statybvietėje turėtų Kodą, Kodo užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus arba identifikavimo priemonę, nevykdymą, t. y. statybvietėje esančių asmenų identifikavimo reikalavimų pažeidimą, atsakomybė juridiniams asmenims numatyta Statybos įstatymo projekte, o juridinių asmenų vadovams ar atsakingiems asmenims, taip pat rangovams fiziniams asmenims – ANK projekte. Sankcijų dydis pasirinktas įvertinant atsakomybę už kitus Statybos įstatyme numatytų reikalavimų pažeidimus.

Atkreiptinas dėmesys, kad tais atvejais, kai patikrinimo metu institucijos, vykdančios nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo, nedeklaruotos savarankiškos veiklos ir skaidriai dirbančio asmens identifikavimo reikalavimų kontrolę, nustato nelegalaus, nedeklaruoto darbo, nedeklaruotos savarankiškos veiklos, užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimus, už nustatytus pažeidimus taikoma atsakomybė pagal kitus Užimtumo įstatymo ir / ar ANK straipsnius.

* Už ANK 96 (1) ir ANK 362 (1) pažeidimų padarymą mokesčių mokėtojas taip pat bus įtrauktas į Nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą (MAJ 40(1) str. 1 d. 4 p.).

* Jeigu paaiškės, kad asmuo be ID dirbo nelegaliai, o savarankiškai dirbantis – nedeklaravo savarankiškos veiklos, bus taikoma administracinė atsakomybė pagal kitus ANK ir UĮ straipsnius.

MAĮ projektu siūloma numatyti, kad jeigu darbdavys ar priimančioji Lietuvos įmonė, netinkamai vykdo Užimtumo įstatymo 56¹ straipsnyje įtvirtintas skaidriai dirbančio asmens identifikavimo pareigas, o rangovas ar statytojas (užsakovas) - Statybos įstatymo 22¹ straipsnio nuostatas, jie bus įtraukti į neatitinkančių minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų sąrašą.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų

Iš valstybės registrų ir informacinių sistemų Fondo valdybos informacinei sistemai jau teikiami reikalingi duomenis suformuoti Kodą. Tiek kontrolės institucijos, tiek rangovas ir statytojas (užsakovas) nesudėtingai galės patikrinti, ar statybos darbus atliekantys asmenys dirba legaliai pasinaudodami Fondo valdybos specialistų sukurtomis tam mobiliosiomis programėlėmis.

Prisitaikymo išlaidos verslui – 515 515,46 Eur.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymų projektai įtakos kriminogeninei, korupcijai situacijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektai darys teigiamą įtaką sąžiningam, atsakingam ir skaidriam statybos verslui ir jo plėtrai, bus užtikrinamos vienodos konkurencijos sąlygos.

Įteisinus Kodo privalomumą statybvietėje, mažės nelegalaus, nedeklaruoto darbo ir nedeklaruotos savarankiškos veiklos mastas statybos sektoriuje, didės šio sektoriaus saugumas.

Naudojant Kodą statybvietėse, nustatomų statybos sektoriuje nelegaliai dirbusių asmenų skaičius nuo visų nustatytų nelegaliai dirbusių asmenų skaičiaus kiekvienais metais mažės apie 20 proc.

Įstatymų projektai taip pat skatins atidžiau rangovams rinktis subrangovus, o statybą vykdantiems rangos būdu – rangovus, taikyti papildomus atrankos kriterijus, įvertinti socialinės atsakomybės aspektu, ir galimas rizikas.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Kartu su Statybos įstatymo projektu teikiami Užimtumo įstatymo, ANK, MAĮ, VSD įstatymo projektai.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus, o naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų įstatymų projektai nenustato, todėl nevertinta Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Įstatymų projektus, Fondo valdybos direktorius iki 2021 m. gruodžio 31 d. turės patvirtinti Kodo formą, jo išdavimo ir panaikinimo tvarką, pakeisti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos informacinės sistemos nuostatus, patvirtintus Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2009 m. rugpjūčio 21 d. įsakymu Nr. V-486 „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“.

Priėmus Įstatymo projektus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2021 m. gruodžio 31 d. turės pakeisti:

1) Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 435 „Dėl Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“;

2) Mokesčių mokėtojų registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. rugsėjo 6 d. nutarimu Nr. 1059 „Dėl Mokesčių mokėtojų registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“.

3) Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 98 „Dėl Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

4) Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. 110 „Dėl Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

Priėmus Įstatymų projektus, Lietuvos Respublikos finansų ministras iki 2021 gruodžio 31 d. turės pakeisti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

Priėmus Įstatymų projektus, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2021 gruodžio 31 d. turės pakeisti Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. A1-316 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymų projektais siūlomas techninis sprendimas valstybei leis sutaupyti 1,239 mln. Eur. (1,3 mln. Eur buvo skirta Sistemos kūrimui, o dabartinis techninis sprendimas kainuos tik 61 tūkst. Eur.)

Įstatymų projektams įgyvendinti bus skiriama iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų ir reikės:

1) 50 tūkst. Eur Fondo valdybos informacinei sistemai tobulinti, QR kodui ir mobilioms programėlėms sukurti;

2) 11 tūkst. Eur Mokesčių mokėtojų registro pritaikymui.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas ir sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas ir sritis: „nelegalus darbas“, „rangovas“, „darbuotojas“, „darbdavys“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.

**TEISĖS AKTO PROJEKTO ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA Nr. AV-
2021 m. d.**

Teisės akto projekto pavadinimas: *Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 papildymo 15¹ straipsniu įstatymas (toliau – projektas). Vertinamas ir aiškinamasis raštas.*

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus (vedėja Vita Baliukevičienė, tel. Nr. 8 611 34047, el. paštas vita.baliukeviciene@socmin.lt) patarėja Irena Mickevičiūtė (tel. Nr. 8 658 60767, el. paštas irena.mickeviciute@socmin.lt).

Antikorupcinio požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos (*nurodyti kriterijaus numerį, kurį taikant nustatyta korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių*)¹: nėra.

Antikorupcinio požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos, nustatytos atliekant antikorupcinį vertinimą po tarpinstitucinio derinimo (*nurodyti kriterijaus numerį, kurį taikant nustatyta korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių*)²:

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>	<i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Teisės akto projektu, įteisinus statybininko identifikaciją (įskaitant komandiruotus užsieniečius) ir tokiu būdu mažinant nelegalų darbą statybose, siūloma nustatyti Valstybinio socialinio fondo valdybos informacinės sistemos funkcionalumą - Skaidriai dirbančiojo asmens tapatybės identifikavimo kodo sugeneravimą (kokie duomenys		☐ tenkina ☐ netenkina

¹Jeigu tas pats kriterijus taikomas kelioms teisės akto projekto nuostatoms, nurodyti ir konkrečias teisės akto projekto nuostatas, dėl kurių galima korupcijos rizika nepašalinta ar kuriai valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių.

² Tas pat.

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		užšifruojami), jo suteikimo, netekimo ir duomenų apie jį gavimo tvarką. t.y., numatant, kad Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos naudojamoje informacinėje sistemoje dirbančiajam sugeneruotą papildomą kodą (Skaidriai dirbančiojo ID), ir tik šis kodas suteiktų teisę asmenims dirbti statybose/būti statybvietėje. Atitinkamai pagal šį kodą (turi/neturi) visi suinteresuoti asmenys ir kontroliuojančios įstaigos turės galimybę patikrinti asmens veiklos vykdant statybas ir/ar buvimo statybvietėje metu teisėtumą. Tai nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas. Pastabų nėra.		
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą		☐ tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	Projekte nenustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto, nes tai nėra Projekto reglamentavimo dalykas. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka	Projektu subjektų įgaliojimai nekeičiami ir atitinka subjektų atliekamas funkcijas. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)			
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	Projektu nėra nustatomas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų sąrašas, nes tai nėra Projekto reglamentavimo dalykas. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys	Projektu nenustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų dėl išimčių, nes tai nėra projekto reglamentavimo dalykas. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	Projektu nenustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	Projekte nenumatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto: 9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą; 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą	Projekte nenumatyta, kad sprendimus priima kolegialus subjektas. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą; 9.3. narių skyrimo mechanizmas; 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė; 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu; 9.6. individuali narių atsakomybė			
10.	Teisės akto projekto nuostatomis įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka	Projekto nuostatomis įgyvendinti naujos administracinės procedūros nenustatomos, nes tai nėra projekto reglamentavimo dalykas. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma	Projektu nenustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų kai administracinė procedūra netaikoma, nes tai nėra projekto reglamentavimo dalykas. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus	Projektu nustatoma jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus, t.y. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius iki 2021 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamus teisės aktus. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Terminų sustabdymo galimybė nenumatyta. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Administracinių procedūrų viešinimo tvarka nenustatoma, nes tai nėra projekto reglamentavimo dalykas. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Projektu nenustatoma kontrolės procedūra ir jos atlikimo terminai, nes tai nėra projekto reglamentavimo dalykas. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės ³	Projektu nenustatomos kontrolės skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės, nes tai nėra Projekto reglamentavimo dalykas. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	Projekte numatyta atsakomybė ir jos rūšis už teisės akto projekto nuostatų netinkamą įgyvendinimą. Pastabų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nenustatyta aiški jos skyrimo procedūra,	Projekte nenumatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda potencialiai už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nenustatyta aiški jos skyrimo procedūra,		☐ tenkina ☐ netenkina

³ Pavyzdžiui, aiškiai ir išsamiai išdėstytos kontroliuojančio subjekto teisės ir pareigos, nustatyta standartizuota kontrolės atlikimo procedūra, reikalavimas fiksuoti atskirus kontrolės procedūros etapus ir jų rezultatus, atsakingų specialistų rotacija, užkirstas kelias kontroliuojančio ir kontroliuojamo subjektų tiesioginiam kontaktui be liudininkų ir panašiai.

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	nustatyta aiški jos skyrimo procedūra	nes tai nėra projekto reglamentavimo dalykas. Pastabų nėra.		
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nenustatyta.		☐ tenkina ☐ netenkina

Teisės akto projekto
tiesioginis rengėjas:

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
Darbo teisės skyriaus
vedėja Vita Baliukevičienė

(pareigos)

(vardas ir pavardė)

2021 m. spalio 19 d.

(parašas)

(data)

Teisės akto projekto
vertintojas:

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

Prevencijos skyriaus vedėja Stasė Kazlauskienė

(pareigos)

(vardas ir pavardė)

2021 m. spalio 19 d.

(parašas)

(data)

ADMINISTRACINĖS NAŠTOS ŪKIO SUBJEKTAMS APSKAIČIAVIMO ATASKAITA

2021-10 -18 Nr. _____

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-462 pakeitimo įstatymas					Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
Eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
1. 2021 m. birželio 29 d. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildomo 22 ¹ straipsniu įstatymas Nr. XIV-462 (toliau – Įstatymas Nr. XIV-462)													
1.1.	Įstatymas Nr. XIV-462 Įdarbinamo darbuotojo, kuris nėra registruotas Statybininkų saugos informacinėje sistemoje (toliau – Statybininkų SID IS sistema) užregistravimas Statybininkų SID IS sistemoje (įskaitant reikalingų pagal Statybininkų SID IS nuostatus duomenų įvedimą)		Įmonės, kuriose įdarbinti / dirba darbuotojai, atliekantys statybos darbus	Nacionalinė	0,07		5,13	1,25		10	8417	84170	37.781,81
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 37.781,81$
1.2.	Įstatymas Nr. XIV-462 Įdarbinamo darbuotojo, registruoto Statybininkų SID IS sistemoje priskyrimas šioje sistemoje darbdaviui (įskaitant reikalingų pagal Statybininkų SID IS nuostatus duomenų įvedimą)		Įmonės, kuriose įdarbinti / dirba darbuotojai, atliekantys statybos darbus	Nacionalinė	0,03		5,13	1,25		10	8417	84170	16.192,20
													$AN_{ij} = \Sigma AN_{vv} = 16.192,20$

1.3.	Įstatymas Nr. XIV-462 Dirbančių pas darbdavį darbuotojų Statybininkų SID IS sistemoje priskyrimas statybvietai (konkrečiam adresui)		Įmonės, kuriuose įdarbinti / dirba darbuotoj ai, atliekanti s statybos darbus	Naci onali nė	0,03		5,13	1,25		6	8417	50502	9.715,32
													$AN_{ij} = \Sigma$ $AN_{vv}=9.715,32$
1.4.	Įstatymas Nr. XIV-462 Savarankiškai dirbančio fizinio asmens prisijungimas prie Statybininkų SID IS sistemos (jeigu prie sistemos jungiamasi pirmą kartą) ir duomenų įvedimas į sistemą		Savarank iškai dirbantis asmuo	Naci onali nė	0,03		5,13	1,25		4	26200	104800	20.160,90
													$AN_{ta}^G = \Sigma AN_{ij}$ =83.850,23
2. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtąjo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 22 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-462 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Statybos įstatymo projektas)													
2.1.	Statybos įstatymo projekto 22 ¹ straipsnio 1 d.												
		1. Statybvietaje statybos darbus atliekantys asmenys, nurodyti Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 15 ¹ straipsnio 1 dalyje, privalo turėti galiojantį skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą (toliau – Skaidriai dirbančio	Savarank išką veiklą vykdanti s asmenys	Liet uvos Resp ublik os teisė s aktai	0,05		6,09	1,25		1	18400 ¹	18400	7003,5

¹ Lietuvos statistikos departamento duomenimis statybos sektoriuje savarankiškai dirbančiųjų asmenų – 18,4 tūkst.

		ID), suformuotą Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 15 ¹ straipsnyje nustatyta tvarka, arba, jeigu jiems Skaidriai dirbančio ID negali būti suformuotas, privalo turėti Skaidriai dirbančio ID užšifruojamus duomenis, nurodytus Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 15 ¹ straipsnio 8 dalyje, pagrindžiančius dokumentus (toliau – Skaidriai dirbančio ID užšifruojamus duomenis pagrindžiantys dokumentai) ir pateikti jį (juos): 1) patikrinimo metu Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 55 straipsnyje nurodytoms institucijoms; 2) statybos patikrinimo metu Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos; 3) prieš patenkant į statyb vietę ir pareikalavus statyb vietėje statytojui (užsakovui) ar jo vienam įgaliotam rangovui ar jų įgaliotiems asmenims.											
													$AN_{ij} = \sum AN_{vv} = 7003,5$

2.2.	Statybos įstatymo projekto 22 ¹ straipsnio 2 dalis	2. Statybvietėje gali būti asmenys, kurie: 1) turi Skaidriai dirbančio ID arba, jeigu jiems Skaidriai dirbančio ID negali būti suformuotas, – Skaidriai dirbančio ID užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus, arba 2) statytojo (užsakovo) ar jo vieno įgalioto rangovo nustatyta tvarka užregistravo atvykimo į statybvietę pradžios laiką bei priežastį ir turi statytojo (užsakovo) ar jo vieno įgalioto rangovo nustatytą identifikavimo priemonę.	Statytojas (užsakovas) arba jo įgaliotasis rangovas	Lietuvos Respublikos teisės aktai	0,05		6,09	1,25		252 ²	4875 ³	1228500	467.597,81
													$AN_{ij} = \sum AN_{vv} = 467.597,81$
													$AN_{ta}^N = 474.601,31$
Teisės akto projekto sukeliamas numatomas administracinės naštos pokytis (Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais)													
$AN^P = AN_{ta}^N - AN_{ta}^G$ Pastaba. Neigiamas skirtumas rašomas skliaustuose.													390.751,08

Ataskaitą užpildė

Darbo teisės skyriaus vyresnioji patarėja
(pareigų pavadinimas)

(parašas)

Jelena Polijančuk
(vardas ir pavardė)

² Darbo dienų skaičius 2021 m.

³ Lietuvos statistikos departamento duomenimis statybos sektoriuje veikia 9745 įmonės. Darome prielaidą, kad iš 9745 įmonių tik 50 proc. veikia kaip statytojai (užsakovai) ar rangovai.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Vyriausybė 5555555, Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Gedimino pr. 11
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 KETVIRTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 22-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XIV 462 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 IV SKYRIAUS PAVADINIMO, 55, 56, 57, 60 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 59-1, 59-2 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO NR. XIV-463 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO PAPILDYMO 362-1 STRAIPSNIU IR 589 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-464 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 40-1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-465 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1336 PAPILDYMO 15-1 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-12-01 Nr. 1000
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jurgita Bžozovska, vyriausioji specialistė, Vyriausybės posėdžių organizavimo skyrius
Sertifikatas išduotas	JURGITA BŽOZOVSKA, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-12-02 07:57:11
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-12-04 01:25:30
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-10-02 - 2023-10-02
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Monika Navickienė, socialinės apsaugos ir darbo ministrė, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
Sertifikatas išduotas	MONIKA NAVICKIENĖ, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-12-02 15:54:20
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-12-02 16:00:06
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-02-12 - 2024-02-12
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Monika Navickienė, socialinės apsaugos ir darbo ministrė, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
Sertifikatas išduotas	MONIKA NAVICKIENĖ, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-12-02 15:54:20
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-12-02 16:00:06
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-02-12 - 2024-02-12

DETALŪS METADUOMENYS

Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ingrida Šimonytė, Ministrė Pirmininkė, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
Sertifikatas išduotas	INGRIDA ŠIMONYTĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-12-02 16:52:06
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-12-04 01:25:31
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-11 - 2023-12-11
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Ingrida Šimonytė, Ministrė Pirmininkė, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
Sertifikatas išduotas	INGRIDA ŠIMONYTĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-12-02 16:52:06
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-12-04 01:25:31
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-11 - 2023-12-11
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Neringa Adomavičiūtė, vyriausioji specialistė, Vyriausybės posėdžių organizavimo skyrius
Sertifikatas išduotas	NERINGA ADOMAVIČIŪTĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-12-03 08:30:06
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-12-04 01:25:31
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-01-25 - 2022-01-24
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	10
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS, versija 3.5.51
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2021-12-06)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=951b39e3540211ec86bdc0a6d573b32
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2021-12-06 01:26:06 TAIS